

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ**

«АЛМАТЫ МЕНЕДЖМЕНТ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕББМ

ҚАЗАҚ ЖӘНЕ ОРЫС ТІЛДЕРІ КАФЕДРАСЫ

Оқу-әдістемелік Кеңес шешімімен бекітілген
Кеңес төрайымы

_____ Н.Дүйсенғұлова
« ____ » _____ 20__ ж., № ____

Білім беру бағдарламасы бакалавриат
5B050600-Экономика, 5B050700-Менеджмент,
5B051100-Маркетинг, 5B050800-Есеп және аудит,
5B050900-Қаржы, 5B091200-Мейрамхана ісі және қонақүй бизнесі,
5B090900-Логистика, 5B070400-Ақпараттық технологиялар,
5B091200-Аймақтану, 5B090800-Бағалау, 5B051400-Қоғаммен байланыс,
5B031000-Құқықтану, 5B051000-Мемлекеттік және жергілікті басқару
мамандықтары

Жұмыс бағдарламасы
«Қазақ тілі» пәні бойынша
(С1 – негізгі стандарттан жоғары деңгей)

Алматы, 2014

Құрастырғандар: аға оқытушы Қ. Жақыбаева _____
ф.ғ.к., доцент Г. Акимбекова _____
ф.ғ.к. Л.Бегалиева _____

Жұмыс бағдарламасы «Қазақ тілі» курсының Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 14.02.2011 жылғы № 14 бұйрығымен бекітілген типтік бағдарламасы негізінде: 5B050600– Экономика, 5B050700–Менеджмент, 5B051100–Маркетинг, 5B050800–Есеп және аудит, 5B050900 –Қаржы, 5B091200–Мейрамхана ісі және қонақ үй бизнесі, 5B090900–Логистика, 5B070400– Ақпараттық технологиялар, 5B091200- Аймақтану, 5B090800-Бағалау, 5B051400-Қоғаммен байланыс, 5B031000-Құқықтану, 5B051000- Мемлекеттік және жергілікті басқару мамандықтары үшін құрастырылған.

Жұмыс бағдарламасы кафедра отырысында талқыланған
«___» _____ 20___ ж. № _____ хаттама

Кафедра меңгерушісі: _____ Г. Садыр

1 Алғы сөз

Жұмыс бағдарламасы – нақты пәннің мазмұны мен оқыту технологиясын анықтап отыратын, пәннің мақсатын белгілейтін негізгі мемлекеттік құжат. Ұсынылып отырған бағдарлама тілді оқытудың материалдық мүмкіндіктерінің бір көрінісі ретінде қарастырылады. Бағдарлама Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілді оқытуға қойған талабын ескере отырып және жоғары оқу орнының ерекшеліктеріне сай мемлекеттік тілді оқытудың мақсаты мен міндетін анықтауға арналған. Бағдарламаның мазмұны мен құрылымы қазіргі барлық жаңа дидактикалық-әдістемелік тенденцияларды қолдануға мүмкіндік береді, яғни білім беру саласындағы бүгінгі заман талабына сай болып жатқан позитивті өзгерістерді ескереді. Мемлекеттік тілді жоғары экономикалық оқу орнында оқытуға байланысты ұсынылып отырған бұл бағдарлама пәнді оқыту жүйесінің моделі ретінде түзілген әрі оның құрамына төмендегідей элементтер кіреді:

- оқытылатын пәннің өзектілігі;
- оқытудың мақсаты мен міндеті;
- пән бойынша алдыңғы деректемелер және кейінгі деректемелер;
- кредит-сағат көлемі;

Пәннің өзектілігі: тілдерді қолдану мен дамытудың 2011-2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасына сай бүгінгі таңда БІЛІМ беру жүйесінде мемлекеттік тілдің рөлі күннен күнге артып келеді. Біздің жоғары оқу орнында қазақ тілін оқытудың мақсаты студенттерге қоғамымыздағы экономикалық өзгерістерді ескере отырып, келешек мамандығына бағыттай терең білім алуға қажетті дәрежеде қазақша үйрету болып табылады. Студенттерді қазақша өз ойын еркін жеткізе білуге дағдыландыру.

Студенттер тілді білу деңгейіне қарай бастауыш, орташа және жалғастырушы топтарға бөлінеді. Практикалық курста студенттердің фонетика, лексика, морфология, синтаксис бөлімдері бойынша білімдері тереңдетіліп, біртіндеп меңгеріледі.

Жалғастырушы деңгейде сөздердің мағынасын түсіне білуге, көп мағыналық сөздердің мағыналарын ажырата білуге, омонимдер, синонимдер, антонимдерді анықтай білуге, сөйлемдердің тура және ауыспалы мағыналарын ажырата білуге, синтаксис бойынша сөйлемдердің мағынасын ажырата білуге дағдыландыру. Қанатты сөздер мен шешендік сөздердің, мақал-мәтелдердің мағынасын түсіне білуге үйрету. Оларды ауызекі сөйлесу барысында, кәсіби лексикада да қолдана білуге дағдыландыру.

Лексика. Тілдің сөздік қорына ерекше мән беріледі. Синонимдер, антонимдер. Сөздің көп мағыналығы. Қанатты сөздер. Шешендік сөздер, нақыл сөздер, мақал-мәтелдер. Терминдер, кәсіби лексика. Сөздегі лексикалық мағына мен концепт құрылымындағы қатынастар. Лексикалық сигмантика. Лексикалық нормаларды меңгеру. Әр сабақта 15-20 жаңа сөз меңгертіп отыру.

Морфология. Тілді үйренуге қажетті грамматикалық минимумды беру. Салалық терминдер жүйесін толық және терең меңгеру. Әдеби тіл мен жергілікті тіл ерекшеліктерін анықтайтын тұлғаларды саралау. Грамматикалық, фонетикалық нормаларды толық меңгеру.

Синтаксис. Студенттер бұл деңгейде өтініш айтуды, келісім білдіруді, алдағы уақытта атқарылуға тиіс іс-әрекеттің шартын, мақсатын, мүмкіндігін өз ойларымен еркін жеткізе білуі тиіс. Терминдік сөз тіркестері. Кәсіби лексика.

Оқытудың мақсаты мен міндеті:

- тіл иесінің жылдам айтылған сөзін түсіне білу;
- ғылыми еңбектерді оқып баяндай білу;
- мәжіліс, жиналыстарда өзіне қажетті ақпараттар мен мәліметтерді жаза алуы;
- мамандықтарына сәйкес тілдік қорын байытып, білім деңгейлерін дамыту.
- күнделікті өмірде мамандықтары бойынша қажетті тілдік құралдарды, сөйлеу үлгілерін қолдануды дағдыландыру;
- кәсіби деңгейлерін қалыптастыру, мемлекеттік тілді жетік меңгерту;

- өз кәсіби шеңберінде кеңес беріп, пікір білдіруі;
- өзінің ғылыми зерттеу тақырыбы бойынша мақала, баяндама жазып, өз пікірлерін қорғай білуі керек;
- ғылыми еңбекке эссе, жоспар (жай, күрделі), пікір, түйіндеме жаза алуы міндетті.

Алдыңғы деректемелер: мәліметтерді беруге дайындығы болуы; белгілі бір тақырыпты талқылауға деген өз қабылдауының болуы; тұрмыстық сөйлеу жағдаяттарында әңгімен қолдау және талқылай білуі; алған мәліметтерге өз көзқарасын білдіре алуы; мәліметтерді беруге дайын болуы; нұсқау, кеңес бере білу; мәліметтерді беруге дайындығы мен қабілеттегі болуы керек. Олардың сөздік қоры 1500 – 2000 сөз болуы тиіс;

Кейінгі деректемелер: оқудың басты стратегиясын пайдалану; мәтіннің негізгі идеясын түсініп, қажетті ақпараттарды ала білу; мамандық бойынша ғылыми баяндама, мәлімдеме, хабарлама жазу үшін ойды логикалық жүйемен жазбаша құра білу, таңдаған әсібі бойынша баяндама жасай білу. Курс студенттердің кәсіби лексиканы игеруіне бағытталған. Кәсіби жоғары дайындық деңгейіне жету үшін мамандыққа байланысты лексикалық қорды байытып, тілді тереңдете оқып, ғылыми тілді меңгерту, болашақ мамандығы бойынша терминдерді меңгеру, кәсіби стильдегі мәтіндермен жұмыс істеуге дағдыландыру;

Курсты бітірген студенттер:

- Ресми-іскери, іскери-кәсіби кездесу этикетіне сай сәлемдесу, алғыс білдіру, сұхбаттасу, келісу, келіспеу, кешірім сұрау, талап ету, таңдану;
- Кәсіби мамандық аясында әлеуметтік, кәсіби байланыстар туралы сөйлесе білуі;
- Мамандығы бойынша айтылған тұжырымдарға өз пікірін білдіре отырып, серіктесінен жауап қайтара алуы, серіктесін сөйлеу әрекетіне тарта білу керек;
- Кез-келген еркін тақырыпта өз ойларын жеткізе білуі тиіс;
- Бизнес саласында жиі кездесетін лексиканы меңгеруі тиіс;
- Өз мамандықтары бойынша арнаулы әдебиетті түсініп, оқи білуі тиіс;
- Мамандығы бойынша ақпарат сұрай білуі, ақпаратқа жазбаша түрде жауап бере білуі тиіс (серіктестер арасындағы дәрежелі қарым-қатынас);

Студенттерге ұсынылып отырған бағдарлама тіл үйренудің нақты түріне бағытталған. Бағдарламада берілген тақырыптар деңгей бойынша сұрыпталып, тілдік әрекеттердің (оқу, тыңдау, сөйлеу, жазу) барлық түрлерін қамти отырып құрастырылған. Бағдарламада кәсіби мамандықтарға байланысты тақырыптар, арнайы терминдер үйретіледі.

Білімі: Тыңдалым бойынша:

- берілген нақты мамандық саласындағы танымдық-қатысымдық міндетті шешуге керекті ақпаратты тыңдап түсіне білуі;
- түсіндірмелі сипаттағы монолог түрінде берілген мамандық саласы жайындағы ойды, тақырыпты, негізгі мазмұнды, оның жекелік мағыналық бөлшектері бойынша негізгі ақпаратты тыңдау арқылы түсіне білуі тиіс;
- іскер-ресми кездесулердегі екі немесе бірнеше адамдардың арасындағы сұхбат мазмұнын, негізгі ойды түсініп, қорытынды жасай білуі тиіс;

Оқылым бойынша:

- оқылған мәтіннің негізгі мазмұнын, жеке мағыналық бөліктері арасындағы логикалық және себеп-салдарлық байланысты түсіне білуі;
- мамандық саласы бойынша берілген мәтіннің мазмұнын өз көзқарасы тұрғысынан толықтырып, өзгертулер енгізе отырып, әңгімелеп бере білуі;
- мамандық саласы бойынша берілген мәтінді, ғылыми мақаланы, баяндаманы оқу

барысында оқудың стратегияларын қолдана білуі;

- мәтіннің негізгі идеясын түсініп, оның ішінен өзіне қажетті ақпаратты ала білуі;
- хабарға, ақпаратқа өзінше түйіндеме жасап, автордың ойына баға бере білуі тиіс;

Жазылым бойынша:

- мамандығы бойынша таңдап алған тақырыпқа жоспар құру арқылы осы тақырып бойынша естіген, оқыған мәтін мазмұнында берілген ойды қайта жаңғырта, толықтыра, өз бетінше өңдей білуі тиіс;
- ғылыми баяндама, мәлімдеме, баяндама жазу үшін ойды логикалық жүйемен жазбаша құра білуі тиіс;
- нақты мамандығы бойынша оқыған кітаптары, мақалалары, тыңдаған хабарлары жайында шағын мәлімдеме, түйіндеме жаза білуі тиіс.

Айтылым бойынша:

- өздеріне ұсынған тақырыптардың біріне таңдауы бойынша сұхбат (сөйлесім) құрады.
- берілген тақырып бойынша таңдаған кәсібі, мамандығы жайында әңгімелеп айта білуі;
- баяндама жасай білуі, сұхбат құра білуі тиіс;
- айтушының ой-пікіріне өзінің тұжырымдарымен жауап беріп, әр түрлі сұрақтар қою негізінде өзіне қажетті ақпараттар ала білуі;
- мамандығы бойынша жаңалықтармен бөлісіп, ол жайында өз көзқарастарын серіктесіне жеткізе білуі;
- естіген ақпараттары жайындағы өзіндік тұжырымын дәлелдей білуі тиіс.
-

Қазақ тілі пәні бойынша белгіленгені: 6 кредит

Меңгеру: Практикалық сабақтарда меңгерген бизнес саласына қатысты сөздер мен терминдер, шаблондар, фразаларды күнделікті ресми кездесулерде, келісімшарт жасауда, көпшілік алдында сөйлей білуге, бизнес-тренингтердегі қолданылатын клишелерді меңгеру.

Дағды: Сабақ барысында жүргізілген тұсаукесерлерден, бұқаралық ақпарат құралдарына жасалған тұжырымдамалардан, ойбөлісулерден, ойталқылардан, пікірлесулерден алған тәжірибелерін келешек қызметінде пайдалана білуге дағдыландыру.

Біліктілік: Пән бойынша үйренген тілдік дағдыларды, лексикаларды жинақтай келе, ұжымда жұмыс істей білуге, тіл табыса білуге үйрету. Көпшілік ортада өзін-өзі ұстай білуге, ойларын нақты, дәл жеткізе білуге үйрету.

2 Пәнді оқытудың тақырыптық жоспары

p/c	Тақырып атаулары	Байланыс сағаттары		ОБСӨЖ	СӨЖ
		Оның ішінде			
		Барлығы	Практикалық сабақтар		
1	2	3	4	5	6
1.	Заман және заң	9	4	1	4
2.	Әлеуметтік зейнетақы ұйымдары	9	4	1	4
3.	Әлеуметтік құқықтар міндеттер	9	4	1	4
4.	Жарнама және бәсеке	9	4	1	4
5.	Ұлылық ұлыдан	9	4	1	4
6.	Қазақстан және сыртқы саясат	9	4	1	4
7.	Қазақстан және сыртқы саясат	9	4	1	4
	1-аралық бақылау				
8.	Түгел сөздің түбі бір	9	4	1	4
9.	Нобель сыйлығының лауреаттары	9	4	1	4
10.	Тәуелсіздік төрінде	9	4	1	4
11.	Тарихыңды таны	9	4	1	4
12.	Ғылым мен техника	9	4	1	4
13	Ғылым мен техника	9	4	1	4
14.	Қазақ елінің ұлттық байлығы	9	4	1	4
15.	Қазақ елінің ұлттық байлығы	9	4	1	4
	2-аралық бақылау				
	Барлығы	135	60	15	60

1-тақырып. Заман және заң

- 1.Адам – басты құндылық
- 2.Адамның құқықтық қорғалуы
- 3.ҚР «Тілдер туралы Заңы»
4. Көшеде жүру тәртібі

2-тақырып. Әлеуметтік зейнетақы ұйымдары

- 1.Әлеуметтік сақтандыру түрлері
2. Сақтандыру компаниялары
3. Сақтықта қорлық жоқ

4. Бағдаршамның шығу тарихы

3-тақырып. Әлеуметтік құқықтар міндеттер

- 1.Әлеуметтік құқықтың заңдық негіздері
2. Экономикалық құқықтар
3. Білім алу құқығы
4. Базар тынысы

4-тақырып. Жарнама және бәсеке

- 1.Жарнама – ақпараттың бір түрі
- 2.Жарнама сауаттылығы
- 3.Қазақша жарнаманың қазіргі сипаты
4. Көк базар тарихынан

5-тақырып. Ұлылық ұлыдан

- 1.Ұлылардан қалған сөз
2. Халықаралық сыйлықтың лауреаттары
- 3.Ұлық адам – қызық адам
4. Электр қуатын үнемдеу

6-тақырып. Қазақстан және сыртқы саясат

- 1.Халықаралық қатынастар
2. Халықаралық қатынастар
3. Қазақстан дипломатиясы
4. Суды үнемдеу

7-тақырып. Қазақстан және сыртқы саясат

1. Қазақстан дипломатиясы
2. Халықаралық бизнес тілі
3. Халықаралық бизнес тілі
4. Суды үнемдеу

Аралық бақылау

8-тақырып. Түгел сөздің түбі бір

- 1.Көне түркі жәдігерлері сыр шертеді
- 2.Көне түркі жазуын меңгереміз.
3. Орта ғасыр ойшылдары.
4. Бұқаралық ақпарат құралдары.

9-тақырып. Нобель сыйлығының лауреаттары

- 1.Мен білетін ұлы ғалым
- 2.Нобель сыйлығын алмаған ғұлама
3. Альфред Нобель. Альфред Нобель сыйлығы
4. Қазақ тіліндегі сайттар

10-тақырып. Тәуелсіздік төрінде

- 1.Тәуелсіздік мәңгі болу үшін не істеу керек?
- 2.Жастар және тәуелсіз Отан
- 3.Біз - тәуелсіз елдің ұрпағымыз. Тәуелсіз елдің өнерпаздары
4. Сүйікті ісіңіз

11-тақырып. Тарихыңды таны

- 1.Ерлік туын көтерген ерлер
- 2.Кешегісін ұмытпаған ертеңгісін бағалай біледі
- 3.Ғасырлық тұлға
4. Тойыңыз тойға ұлассын

12-тақырып. Ғылым мен техника

- 1.Ғылым - инновациялық экономиканың негізі
2. Ғылым - инновациялық экономиканың негізі
3. Қазақстандықтардың ғылыми жаңалықтары
4. Қазақтардың жиі тойлайтын тойы

13-тақырып. Ғылым мен техника

1. Қазақстандықтардың ғылыми жаңалықтары
2. Әлем картасындағы ғылыми технологиялар (биотехнология, биохимия, экоэнергетика, экология, антикәрілік)
3. Әлем картасындағы ғылыми технологиялар (биотехнология, биохимия, экоэнергетика, экология, антикәрілік)
4. Әр үйге шаттық орнайды

14-тақырып. Қазақ елінің ұлттық байлығы

1. Материалдық және рухани игіліктер
2. Материалдық және рухани игіліктер
3. Қазақстанның табиғат байлықтары
4. Адам, сен алдымен, өзіңді таны

15-тақырып. Қазақ елінің ұлттық байлығы

1. Қазақстанның табиғат байлықтары
2. Ұлттық құндылықтар
3. Ұлттық құндылықтар
4. Компьютерсіз өмірді елестете аласыз ба?

4. Тақырыптар. СӨЖ-ді орындау тапсырмалары мен сұрақтары

1 - тақырып. Адамның игі істері мен ашқан жаңалықтары. Адамның қоғам үшін жасаған игі істері. Қажетті лексикамен жұмыс.

2 - тақырып. Қазақстандағы әлеуметтік қорлардың жұмысы . Қазақстандағы сақтандыру компаниялары. Әлеуметтік қорлардың жұмысымен танысу. Тақырып туралы өз ойын жинақтап айта білу.

3 - тақырып. Экономикалық құқық деген не? Экономикалық құқықтың ерекшелігі. Өз ойын жинақтап айта білу

4 - тақырып. Қазақша жарнамалар қалай берілуде... Қазақша жарнаманың ахуалы. Өз ойын жинақтап айта білу

5 - тақырып. Ұлы адамдар өмірінен. Ұлы адам өмірінен қызықты мәліметтер

6 - тақырып. Қазақстанның дипломатиялық іс-әрекеттері. Өз ойын жинақтап айта білу

7 - тақырып. Дипломат өмірінен мәлімет. Өз ойын жинақтап айта білу

8 - тақырып. Орта ғасыр ойшылдарының атақты еңбектеріне шолу жасау. Нақты фактілерді тұсаукесер арқылы жеткізе білу.

9 - тақырып. Қазақстан Республикасында берілетін сыйлықтар. Іскери ойындар арқылы көрсету.

10 - тақырып. Еліміздегі ең жас іскер адамдар туралы мәлімет жинау

11 - тақырып. . «Бүгінгі күн ертең тарих» атты тақырыпта материал жинап, эссе жазу

12 - тақырып. . Ғылыми жобалардың пайдасы. Мәлімет жинап, баяндама дайындау. Мәлімет жинап, тұсаукесер дайындау

13 - тақырып. Қазақстан инновациялық даму жолында. Жас ғалымдарға арналған бағдарламалар. Мәлімет жинап, баяндама дайындау

14 - тақырып. Қазақстанның табиғат байлықтары. Қазақстандағы туризмнің дамуы. Туризм орталықтары туралы тұсаукесер жасау

15 - тақырып. «Елімнің байлығы –тілім» атты тақырыпта эссе жазу.

Сөйлесім бойынша тақырыптар мен тапсырмалар

№	Тақырыптар	Сөйлесім тапсырмалары
1.	Көшеде жүру тәртібі	Сұрақтарға жауап беріңіз. Микродиалогті толықтыру. Сұхбатты рөлдерге бөліп оқу. Аудио материалмен жұмыс.
2.	Бағдаршамның шығу тарихы	Сұрақтарға жауап беріңіз. Суретке қарап әңгіме құрау. Аудио материалмен жұмыс.
3.	Базар тынысы.	Базарда сауда жүргізу. Жағдаяттық тапсырма бойынша жұмыс.
4.	Көк базар тарихынан.	Диалогтен базардағы саудаға қатысты сөздер мен сөз тіркестрімен жұмыс. Дөңгелек үстел.
5.	Электр қуатын үнемдеу.	Тақырыпқа қатысты сөздермен жұмыс. Диалогті монологке айналдыру. Арнайы сұхбат жүргізу. Аудио материалмен жұмыс.
6.	Суды үнемдеу	Тірек сөздермен жұмыс. Берілген сұрақтармен жұмыс. Пікірталас.
7.	Бұқаралық ақпарат құралдары.	Диалогпен жұмыс. Микродиалогті толықтыру. Мақала, публицистикалық очерк, сыни мақала, Аудио материалмен жұмыс.
8.	Қазақ тіліндегі сайттар	Аудио материалмен жұмыс. Диалог бойынша сұрақтармен жұмыс. Бейнематериал
9.	Сүйікті ісіңіз	Диалогті монологке айналдырыңыз. Диалогті рөлдерге бөліп оқу. Аудио, материалмен, радио бағдарламасымен жұмыс.

10.	Тойыңыз тойға ұлассын	Диалогті рөлдерге бөліп оқу. Микродиалогті сұрақтармен толықтыру. Диалогті толықтыру. Сурет, фотосурет, пейзаж, портрет. Аудио материалмен жұмыс.
11.	Қазақтардың жиі тойлайтын тойы	Тақырып бойынша сөздер мен сөз тіркестерімен жұмыс. Сұрақтарды мәтін мазмұнына сәйкес орналастыру. Аудио материалмен жұмыс. Сауалнама.
12.	Әр үйге шаттық орнайды	Полилогті рөлдерге бөліп оқу. Диалог бойынша сұрақтарға жауап беру. Микродиалогті сұрақтармен толықтыру. Аудио материалмен жұмыс.
13.	Қазақша жыл қайыру	Полилог бойынша сұрақтарға жауап беру. Берілген сөздер мен сөз тіркестерімен жұмыс. Сауалнама. Аудио материалмен жұмыс.
14.	Адам, сен алдымен, өзінді таны	Диалогті рөлдерге бөліп оқу. Диалог бойынша сұрақтарға жауап беру. Полилогті рөлдерге бөліп оқу. Аудио материалмен жұмыс.
15.	Компьютерсіз өмірді елестете аласыз ба?	Полилог бойынша сұрақтарға жауап беру. Диалогті рөлдерге бөліп оқу. Микродиалогті сұрақтармен толықтыру. Мақаладан проблеманы анықтау. Аудио материалмен жұмыс.

6. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиет

1. Қ.А.Жақыбаева., Г.Ш.Акимбекова. «Қазақ тілі» оқу құралы (жоғары деңгей). Алматы, 2012.
2. С.Иманқұлова, Н.Егізбаева, Ғ.Иманалиева «Қазақ тілі». Оқу құралы. Алматы, 2008ж.
3. З.Күзекова. Қазақ тілінің практикалық курсы (гуманит.) Алматы, «Ғылым», 2009ж.
- 4.Қазақ тілі кешені. Ф.Оразбаеваның жетекшілігімен,Алматы, 2009ж.
- 5.З. Күзекова, Р. Әбдіқұлова. Қазақ тілі. Жоғары оқу орындарының орыс бөлімдерінде тілді оқытып үйретудің екінші кезеңіне арналған оқулық. Алматы, «Раритет», 2011ж.
- 6.www.til.gov.kz (қазақ тілін жеделдетіп оқытуға арналған мультимедиялық кешен). – Астана, 2010.
- 7.Н.Құрман, Н.Тойбазарова, Б.Құрманова, К.Көпеш, Г.Нышанова Сұхбат. Қазақ тілін коммуникативтік жүйемен үйренуге арналған оқу-әдістемелік кешен. 2-негізгі оқу құралы. Тіл дамыту – В1, В2. –Астана, 2010 жыл.

Қосымша әдебиет

1. Ж.М. Аяпова. М. Арынов. Іскер адамның орысша-қазақша экономикалық сөздігі. Алматы. 2002 ж.
2. Г. Камешова. Қазақ тілі. Іскери қарым-қатынас үшін, Алматы, 2009ж.
3. З.Күзекова. Қазақ тілінің практикалық курсы (гуманит.) Алматы, «Раритет», 2011ж.

4. З.Күзекова. Қазақ тілінің практикалық курсы. Экон. фак .студ. арн. Практикалық курс, Алматы, 2009ж.
5. Ғ.Ә.Байтілеуова., Ш.С.Сұлтанова. Іскерлік қазақ тілі. Оқу құралы. Алматы, 2009ж.
6. Қ.А.Жақыбаева, Ш.М.Бағиева. Қазақ тілі. Жалғастырушы деңгей. «Ұлытау» мәдени-лингвистикалық жобасының тыңдаушыларына арналған оқу құралы. Алматы, 2011ж.
7. <http://www.nur.kz/>
8. <http://www.google.kz/>

I семестр

1-аралық бақылау жұмысына арналған сұрақтар

1. Құқық пен заң арасында қандай байланыс бар?
2. Қоғамдағы заңның рөлі қандай?
3. Қазақ халқының ұлттық құқықтық жүйесі қашан қалыптасты деп ойлайсыз?
4. Қандай халықаралық құқық қорғау ұйымдарын білесіз?
5. Қазақстан Республикасы құқық қорғау ұйымдары туралы не білесіздер?
6. Азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауда прокуратураның рөлі қандай?
7. Президенттің билік жүйесіндегі орны, рөлі, атқаратын функциясы қандай деп ойлайсыз?
8. Азаматтардың құқықтары мен бостандықтарына қандай жағдайда шек қойылады?
9. Қазіргі қазақ тілінің жай-күйі туралы не айтасыздар?
10. Ең бірінші шыққан Тілдер туралы Заң жөнінде не білесіздер?
11. Қазақ тілі туралы қандай өлең-жырлар білесіздер? Жатқа айтып, мағынасын түсіндіріңіздер
12. «Әлеуметтік» деген сөзді қалай түсінесіздер?
13. Елімізде қандай сақтандыру жұмыстары жүргізіліп жатыр?
14. Сақтандыру жұмыстарының маңыздылығы неде?
15. Сақтандыру компаниялары не үшін керек?
16. Сіз және сіздің отбасыңыз қандай сақтандыру компаниясымен жұмыс істейді?
17. Сіздің сақтандыру компанияңыздың қандай ерекшеліктері бар?
18. «Сақтықта қорлық жоқ» деген мақалды қалай түсінесіздер?
19. Бұл мақал қандай жағдайларда айтылады?
20. Өткен сабақтармен бұл мақалдың қандай байланысы бар?
21. Қазақстан Республикасының Конституциясы.
22. Қоғамдағы әлеуметтік құқықтың рөлі қандай?
23. Қазақстан Республикасының Конституциясының мазмұны.
24. Экономикалық құқық дегеніміз не?
25. Еліміздегі экономикалық құқықтың көрінісі
26. Азаматтардың экономикалық құқықтары туралы не білесіздер?
27. Автор үндістердің өмірін неге қиын тағдыр деп атайды?
28. Рухани байлық дегенді қалай түсінесіз?
29. Бұл мәтін сізге қандай ой салды?
30. «Егеменді ел болу» дегенді сезіне аласыз ба?
31. «Тәуелсіздік» деген сөздің мағынасын түсінесіз бе?
32. Академияның білімі туралы көзқарастарыңыз
33. Қазақстандағы білім беру жүйесі туралы ойларыңыз
34. Шетелдік білім беру жүйесі туралы ойларыңыз
35. Жарнама дегеніміз не?
36. Жарнама не үшін керек?
37. Жарнаманың қоғамдағы рөлі қандай?
38. Қаламыздағы жарнамалар сауатты жазылады ма?

39. Қала көшелері мен теледидар арқылы берілетін жарнамалар туралы көзқарастарыңыз қандай?
40. Жарнамаларға қандай талаптар қояр едіңіздер?
41. Қазақша жарнамалардың сипаты туралы ойларыңыз қандай?
42. Жарнама түрлеріндегі сауаттылық туралы не айтасыздар?
43. Қазақша жарнама сауаттылығы үшін не істеу керек?
44. Ахмет Байтұрсынұлын неге қазақ тіл білімінің атасы дейді?
45. Ахмет Байтұрсынұлының қандай еңбектерін білесіздер?
46. Сіз ұлы ғалымды қай қырынан көбірек танысыз?
47. Жалпы сыйлық дегеніміз не?
48. Қандай халықаралық сыйлықтарды білесіз?
49. Халықаралық сыйлық алған қандай тұлғаларды білесіз?
50. Қандай адамды ұлы адам дейді?
51. Қай ұлы адамның өзіне тән ерекшеліктерін білесіз?
52. Өзіңіздің бос уақытыңызда немен айналысатыңызды/шұғылданатыңызды әңгімелеп беріңіз.
53. Тәуелсіз Қазақстанның сыртқы саясаты қалай қалыптасты?
54. Қазақстан Республикасы дипломатиясының негізгі бағыттары қандай деп ойлайсыз?
55. Қазақстан қандай мемлекеттермен тығыз қарым-қатынаста?
56. Әлем экономикасындағы Қазақстанның орны қандай?
57. Болашақ Қазақстан дипломатиясы
58. «Бизнес тіл» дегенді қалай түсінесіздер?
59. Қай тіл халықаралық бизнес тілі?
60. Бизнестегі қазақ тілінің орны қандай?

1-аралық бақылауға арналған сөйлесім сұрақтары

- 1 Алма апортының бағасы қанша тұрады?
- 2 Сатып алушыға жылқының жаясы ұнады ма?
- 3 Кілем саудасы қалай өтті?
- 4 Алматыдағы орталық базар не деп аталады?
- 5 «Көк базарда» не сатылады?
- 6 «Көк базарды» бұрын қалай атаған?
- 7 Журналист пен тұтынушының әңгімесі не туралы?
- 8 Қуат көзін қалай үнемдеуге болады?
- 9 Сіздің жалпы төлейтін сомаңыз қанша?
- 10 Сәлеметсіз бе, Не үшін келдіңіз?
- 11 Түбіртеккі кім толтырады?
- 12 Қандай мереке туралы ақпарат бар?
- 13 Өзбек халқы наурызда не дайындадыңдар?
- 14 Біздің елде наурыз мерекесінде не пісіріледі?
- 15 Тұтынушының берген кеңестерін қолдануға болады ма?
- 16 Неліктен жаяу жүргіншілер жол жүру ережесін бұзады?
- 17 Жүргізуші міндетіне не кіреді?
- 18 Қандай жағдайда жүргізуші өз кінәсін мойындауы керек?
- 19 Алғашқы бағдаршам қай жылы, қай жерде орнатылды?
- 20 Қай жылдан бастап бағдаршамның 3 түрлі түсі қолданыла бастады?
- 21 Кеңес Одағы бойынша қай қала көшелерінің қиылысында бағдаршам орнатылды?
- 22 «Discovery» каналынан қандай ақпараттық бағдарламалар көресіз?
- 23 Қазақстандық қай газетте саяси жаңалықтар көптеп беріледі?
- 24 Медиалпорталда қандай жаңалықтар берілген?

2-аралық бақылау жұмысына арналған сұрақтар

1. Астана қаласына қандай ескерткіш әкелінді?
2. Көне түркі жазуы қай кезде қолданылған?
3. Көне түркі жазуының жазылу үлгісінде қандай ерекшеліктер бар?
4. Көне түркі жазулары қай кезден бастап зерттеле бастады?
5. Көне Түркі жазулары қандай топтарға бөлінеді?
6. Елді сүю, Отанды сүю тек шайқаста ғана көрінеді ме?
7. Автор қазақ фольклорындағы қандай образдарды бейнелеп отыр?
8. Бұл мәтін сізге қандай ой салды?
9. Отан алдындағы борыш дегенді қалай түсінесіз?
10. Ердің ерлігі тек шайқаста ғана сыналады ма?
11. Тарихи тұлға дегеніміз не?
12. Тарих жүзінде із қалдырған қандай тұлғаларды білесіз?
13. Олардың есімі тарихта қандай еңбектерімен, істерімен қалды?
14. Платонның «Дана тұлға патшалық немесе патша дана тұлға болғанда дүние шыр айнала түспек» деген сөзін қалай түсінесіз?
15. Нобель сыйлығының лауреаттарынан кімдерді білесіз?
16. «Мен білетін ұлы ғалым» деп кімді айтар едіңіз?
17. Сіз тандаған сала бойынша үлкен жетістіктерге қол жеткізген тұлғаларды атаңыз.
18. Сыйлық неге Нобель деп аталады?
19. Нобель сыйлығы кімдерге беріледі?
20. Нобель сыйлығын алған кімдерді білесің?
21. Альфред Нобель кім?
22. Нобель сыйлығының кімдерге беріледі?
23. Нобель сыйлығын алған қазақ.
24. Әрбір елдің басты құндылығы не деп ойлайсыз?
25. Тәуелсіздік мәңгі болу үшін не істеу керек?
26. Сіз тәуелсіздіктің мәңгі болуы үшін не істер едіңіз?
27. Еліміздің болашағы жастардың қолында дегенге көзқарасыңыз қалай?
28. Жастар мәселесіне мемлекет тарапынан жеткілікті дәрежеде көңіл бөлінеді ме?
29. Бүгінгі күннің жастары қандай болуы керек?
30. Тәуелсіз елдің өнерпаздары қандай болу керек?
31. Қазақстанның Азия барсына айналу үшін тәуелсіз елдің ұрпағы не істеу керек?
32. Кенесары Қасымов кім еді?
33. Кенесары Шыңғысханның нешінші ұрпағы?
34. XIX ғасырдың бірінші жартысында халықтың күй-жайы қандай болды?
35. Азаматтық парыз дегенді қалай түсінесіз?
36. Ел экономикасын көтерудегі азаматтық парызыңыз қандай сезімдер мен қасиеттермен шектесіп жатыр деп ойлайсыз?
37. Бабаларымыздың қалған мұра деп нені түсінесіз?
38. Сіз үшін «тәуелсіздік» деген не?
39. Бейбарыс сұлтан кім еді?
40. Ол қай елдің азаматы?
41. «Бейбарыс мешіті» қайжерде?
42. Оның Египет сұлтаны атанған кезі қай уақытқа тұспа-тұс келеді?
43. Ғылым дегеніміз не?
44. Инновациялық экономика дегеніміз не?
45. Экономиканың дамуына мемлекет тарапынан қандай жұмыстар жүргізіліп жатыр?
46. Жеке кісіпкерлер экономиканың дамуына өз үлестерін қосып жатыр ма?
47. Мемлекетіміздегі инновациялық экономиканың дамуы туралы айтыңыздар
48. Қазақстандық ғылыми жаңалығымен аты шыққан кімдерді білесіз?
49. Қазақстанда ғылымның қай саласы дамыған?

50. Қазақ жастары көбінесе ғылымның қай саласымен айналысады?
51. Бәсекеге қабілетті болу үшін не қажет?
52. Ақпарат дегенді қалай түсінесіз?
53. Алматы қаласының бәсекеге қабілеттігі қаншалықты дәрежеде?
54. «Игілік» деген сөзді қалай түсінесіз?
55. «Материалдық» деген ұғымды қалай түсінер едіңіз?
56. Рухани деп нені айтасыз?
57. Еліміздегі табиғаты әдемі қандай жерлерді білесіз?
58. Жалпы қазіргі Қазақстан аумағының табиғаты туралы көзқарасыңыз қандай?
59. Қазақтанның табиғат байлықтарын зерттеген қандай ғалымдарды білесіз?
60. Қай жерлердің экологиялық жағдайы өте төмен?

2-аралық бақылау жұмысына арналған сөйлесім сұрақтары

1. Бильярд ойыны адам бойынан нені талап етеді?
2. Бильярд ойыны ең алғаш қайда пайда болған?
3. Бильярд ойнаудың қандай ережелері бар?
4. 'Каравай' әні қай кезде айтылатын болған?
5. Мәтінде қандай қызық дәстүрлер туралы айтылады?
6. Жапон халқы туған күнін қалай тойлайды?
7. Наурыз тойы қай кезде өтеді?
8. Қазақ халқы наурыз мейрамын қалай тойлайды?
9. Наурыз көже қалай жасалады?
10. Үйді сатып алу тиімді ме, әлде өзің салғаның тиімді ме? Себебі неде?
11. Үй салу қадамын неден бастау керек?
12. Үй салуда мамандар қандай кеңестер береді?
13. Үйдің тұғыры деп оның қай бөлігін айтамыз?
14. Үйдің ішкі құрылысына қандай жұмыстар жатады?
15. Сіз болашақ үйіңіздің қайда орналасқанын, қандай болғанын қалайсыз?
16. Адамның «нағыз адам болып қалыптасуына» үйдегі тәрбие, әлде орта көбірек әсер ете ме?
17. Адам өмірін тек оқуға арнағаны дұрыс па, сіз қалай ойлайсыз?
18. «Жас балаға тәрбиені бесікте жатқанда-ақ бере беру керек» дегенге пікіріңіз қандай?
19. Кибернетика ғылымның маңыздылығы неде? Ол арқылы не іске асырылады?
20. Жасанды интеллектінің негізінде пайда болған нәтижелерді атаңыз.
21. Адам өмірі неге компьютермен тығыз байланысты?

Емтихан сұрақтары

1. Құндылық деген сөзді қалай түсінесіз?
2. Ұлттық құндылыққа нелер жатады?
3. Ұлттық құндылықтар туралы қандай нақыл сөздер білесіздер?
4. Игілік дегеніміз не?
5. Игіліктің қандай түрлері бар?
6. Табиғи игілік дегеніміз не?
7. Материалдық немесе рухани игілік дегеніміз не?
8. Өндіріс дегеніміз не?
9. Еңбек сөзінің мағынасын ашып беріңіз.
10. Қазақстанның табиғат байлықтарын қорғау туралы бағдарламалар.
11. Өнеркәсіп пен ауыл шаруашылығының дамуы үшін не істеу қажет?
12. Географиялық ортаның элементтерін зерттеу үшін не қажет?
13. Климаттық жағдайды қалай зерттейді?
14. Қазақстан аумағының географиялық жағдайы туралы айтыңыз.

15. Ұлттық құндылықтар дегеніміз не?
16. Ұлттық мәдениет дегеніміз не?
17. «Ата-қоныс» деген ұғымның мағынасын ашып беріңіз.
18. Ұлттық өнерге өнердің қандай түрлері жатады?
19. Ауыз әдебиеті түрлерін атаңыз.
20. Экономиканы экологияландыру дегенді қалай түсіндіруге болады.
21. Экономиканы экологияландыруды жүзеге асыру не істеу керек?
22. Ұлттық экономиканың барлық салаларын реформалау дегеніміз не?
23. Мемлекет ресурстарды қалай өндіру керек?
24. Жер қойнауын экстенсивті түрде қалай өңдейді?
25. Қазақстан Республикасындағы экологиялық мәселелерді шешуге арналған қандай жұмыстарды білесіз?
26. Қазақстанда қандай полигондар орнатылды?
27. Орта Азия орталығында орналасқан су қоймасын атаңыз.
28. Арал теңізі туралы мамандар қандай болжам айтады?
29. Арал теңізі бағдарламасы бойынша халықаралық қолдаулар табу үшін қандай жолдар ашылды?
30. Адам мен табиғат арасындағы қатынас үдерісі туралы айтыңыз.
31. Табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану үшін не істеу керек?
32. Нарық жағдайындағы экологияның жағдайы туралы айтып беріңіз.
33. Қазақстандағы отын өндірісі орындарын атаңыз.
34. «Қоршаған ортаны қорғау туралы» заңы туралы.
35. Еліміздің болашағы жастардың қолында дегенге көзқарасыңыз қалай?
36. Жастар мәселесіне мемлекет тарапынан жеткілікті дәрежеде көңіл бөлінеді ме?
37. Бүгінгі күннің жастары қандай болуы керек?
38. Тәуелсіз елдің өнерпаздары қандай болу керек?
39. Қазақстанның Азия барсына айналу үшін тәуелсіз елдің ұрпағы не істеу керек?
40. Кенесары Қасымов кім еді?
41. Кенесары Шыңғысханның нешінші ұрпағы?
42. XIX ғасырдың бірінші жартысында халықтың күй-жайы қандай болды?
43. Азаматтық парыз дегенді қалай түсінесіз?
44. Ел экономикасын көтерудегі азаматтық парызыңыз қандай сезімдер мен қасиеттермен шектесіп жатыр деп ойлайсыз?
45. Бабаларымыздың қалған мұра деп нені түсінесіз?
46. Бәсекеге қабілетті болу үшін не қажет?
47. Ақпарат дегенді қалай түсінесіз?
48. Алматы қаласының бәсекеге қабілеттігі қаншалықты дәрежеде?
49. «Игілік» деген сөзді қалай түсінесіз?
50. «Материалдық» деген ұғымды қалай түсінер едіңіз?
51. Рухани деп нені айтасыз?
52. Еліміздегі табиғаты әдемі қандай жерлерді білесіз?
53. Жалпы қазіргі Қазақстан аумағының табиғаты туралы көзқарасыңыз қандай?
54. Қазақстанның табиғат байлықтарын зерттеген қандай ғалымдарды білесіз?
55. Қай жерлердің экологиялық жағдайы өте төмен?
56. Қай ұлы адамның өзіне тән ерекшеліктерін білесіз?
57. Өзіңіздің бос уақытыңызда немен айналысатыңызды/шұғылданатыңызды әңгімелеп беріңіз.
58. Тәуелсіз Қазақстанның сыртқы саясаты қалай қалыптасты?
59. Қазақстан Республикасы дипломатиясының негізгі бағыттары қандай деп ойлайсыз?
60. Қазақстан қандай мемлекеттермен тығыз қарым-қатынаста?
61. Әлем экономикасындағы Қазақстанның орны қандай?

62. Болашақ Қазақстан дипломатиясы
63. «Бизнес тіл» дегенді қалай түсінесіздер?
64. Қай тіл халықаралық бизнес тілі?
65. Бизнесітегі қазақ тілінің орны қандай?
66. Еліміздегі экономикалық құқықтың көрінісі
67. Азаматтардың экономикалық құқықтары туралы не білесіздер?
68. Автор үндістердің өмірін неге қиын тағдыр деп атайды?
69. Рухани байлық дегенді қалай түсінесіз?
70. Бұл мәтін сізге қандай ой салды?
71. «Егеменді ел болу» дегенді сезіне аласыз ба?
72. «Тәуелсіздік» деген сөздің мағынасын түсінесіз бе?
73. Академияның білімі туралы көзқарастарыңыз
74. Қазақстандағы білім беру жүйесі туралы ойларыңыз
75. Шетелдік білім беру жүйесі туралы ойларыңыз
76. Жарнама дегеніміз не?
77. Жарнама не үшін керек?
78. Жарнаманың қоғамдағы рөлі қандай?
79. Қандай халықаралық құқық қорғау ұйымдарын білесіз?
80. Қазақстан Республикасы құқық қорғау ұйымдары туралы не білесіздер?
81. Азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауда прокуратураның рөлі қандай?
82. Президенттің билік жүйесіндегі орны, рөлі, атқаратын функциясы қандай деп ойлайсыз?
83. Азаматтардың құқықтары мен бостандықтарына қандай жағдайда шек қойылады?
84. Қазіргі қазақ тілінің жай-күйі туралы не айтасыздар?
85. Ең бірінші шыққан Тілдер туралы Заң жөнінде не білесіздер?
86. Қазақ тілі туралы қандай өлең-жырлар білесіздер? Жатқа айтып, мағынасын түсіндіріңіздер
87. «Әлеуметтік» деген сөзді қалай түсінесіздер?
88. Елімізде қандай сақтандыру жұмыстары жүргізіліп жатыр?
89. Сақтандыру жұмыстарының маңыздылығы неде?
90. Сақтандыру компаниялары не үшін керек?
91. Сіз және сіздің отбасыңыз қандай сақтандыру компаниясымен жұмыс істейді?
92. Астана қаласына қандай ескерткіш әкелінді?
93. Көне түркі жазуы қай кезде қолданылған?
94. Көне түркі жазуының жазылу үлгісінде қандай ерекшеліктер бар?
95. Көне түркі жазулары қай кезден бастап зерттеле бастады?
96. Көне Түркі жазулары қандай топтарға бөлінеді?
97. Елді сүю, Отанды сүю тек шайқаста ғана көрінеді ме?
98. Автор қазақ фольклорындағы қандай образдарды бейнелеп отыр?
99. Бұл мәтін сізге қандай ой салды?
100. Отан алдындағы борыш дегенді қалай түсінесіз?

Сөйлесім бойынша емтихан сұрақтары

- 1 Алма апаратының бағасы қанша тұрады?
- 2 Сатып алушыға жылқының жаясы ұнады ма?
- 3 Кілем саудасы қалай өтті?
- 4 Алматыдағы орталық базар не деп аталады?
- 5 «Көк базарда» не сатылады?
- 6 «Көк базарды» бұрын қалай атаған?
- 7 Журналист пен тұтынушының әңгімесі не туралы?
- 8 Қуат көзін қалай үнемдеуге болады?

- 9 Сіздің жалпы төлейтін сомаңыз қанша?
- 10 Сәлеметсіз бе, Не үшін келдіңіз?
- 11 Түбіртекті кім толтырады?
- 12 Қандай мереке туралы ақпарат бар?
- 13 Өзбек халқы наурызда не дайындадыңдар?
- 14 Біздің елде наурыз мерекесінде не пісіріледі?
- 15 Тұтынушының берген кеңестерін қолдануға болады ма?
- 16 Неліктен жаяу жүргіншілер жол жүру ережесін бұзады?
- 17 Жүргізуші міндетіне не кіреді?
- 18 Қандай жағдайда жүргізуші өз кінәсін мойындауы керек?
- 19 Алғашқы бағдаршам қай жылы, қай жерде орнатылды?
- 20 Қай жылдан бастап бағдаршамның 3 түрлі түсі қолданыла бастады?
- 21 Кеңес Одағы бойынша қай қала көшелерінің қиылысында бағдаршам орнатылды?
- 22 «Discovery» каналынан қандай ақпараттық бағдарламалар көресіз?
- 23 Қазақстандық қай газетте саяси жаңалықтар көптеп беріледі?
- 24 Медиаторларда қандай жаңалықтар берілген?
- 25 Бильярд ойыны адам бойынан нені талап етеді?
- 26 Бильярд ойыны ең алғаш қайда пайда болған?
- 27 Бильярд ойнаудың қандай ережелері бар?
- 28 «Каравай» әні қай кезде айтылатын болған?
- 29 Мәтінде қандай қызық дәстүрлер туралы айтылады?
- 30 Жапон халқы туған күнін қалай тойлайды?
- 31 Наурыз тойы қай кезде өтеді?
- 32 Қазақ халқы наурыз мейрамын қалай тойлайды?
- 33 Наурыз көже қалай жасалады?
- 34 Үйді сатып алу тиімді ме, әлде өзің салғаның тиімді ме? Себебі неде?
- 35 Үй салу қадамын неден бастау керек?
- 36 Үй салуда мамандар қандай кеңестер береді?
- 37 Үйдің тұғыры деп оның қай бөлігін айтамыз?
- 38 Үйдің ішкі құрылысына қандай жұмыстар жатады?
- 39 Сіз болашақ үйіңіздің қайда орналасқанын, қандай болғанын қалайсыз?
- 40 Адамның «нағыз адам болып қалыптасуына» үйдегі тәрбие, әлде орта көбірек әсер ете ме?
- 41 Адам өмірін тек оқуға арнағаны дұрыс па, сіз қалай ойлайсыз?
- 42 «Жас балаға тәрбиені бесікте жатқанда-ақ бере беру керек» дегенге пікіріңіз қандай?
- 43 Кибернетика ғылымның маңыздылығы неде? Ол арқылы не іске асырылады?
- 44 Жасанды интеллектінің негізінде пайда болған нәтижелерді атаңыз.
- 45 Адам өмірі неге компьютермен тығыз байланысты?

